

bryderi, og tok videre over Mildalsåsen og Grana elv. Tilslutt kom vi bort på Nerskogsveien, og de siste 15 kilometer ned til Hotel i Rennebu gikk forholdsvis raskt. Men innen vi kom oss ned til bygda, var det blitt helt mørkt, og vi hadde vært 8 timer underveis fra Jøldalshytta. Det kan derfor like godt slås fast at motorsykler neppe har noen fremtid for sig som fremkomst-middel i fjellet.

GENOM FJÄLLVANDRARNAS PARADIS

AV ÅKE ANDERSSON OCH NILS ÖST

Den som aldrig sett ett fjäll, sitter nedsjunken i en bekväm länstol och läser en fjällbestigares skildring av sin färd, får endast en aning om vad ordet fjällvandring inrymmer, hur väl-skriven och målande skildringen än är. Nej, packa ryggsäcken och tag genaste vägen till Trollheimen, ett paradiset för den som vill lära känna en verkligt storslagen fjällnatur, och först när man klivit upp på någon av topparna och sett ut över de oändliga vidderna, börjar man förstå vad det vill säga att bli «tagen av fjällen». Ty då man en gång varit där, längtar man oemotståndligt tillbaka dit igen.

Mycket har skrivits om fjällen och flera språks mest hög-travande fraser har användts om dem, men att skriva så att läsaren förnimmer den verkliga storheten är lika fåfängt, som att med pensel och palett försöka återge den. Fjäll är någonting ofattbart som måste upplevas och kännas och först när man står på en fjälltopp och ser björkskogen klä dalslutningarna som grön moss, förstår man det omöjliga i att återge vad man ser i tillräckligt målande ord.

Stadda på fotvandring genom Norge, befunno vi oss, i augusti 1933, i Trondheim då vi fingo höra talas om Trollheimsfjällen. Vi hade för fjorton dagar sedan avslutat en strapatsrik etapp med start över Marsfjället i Sverige, vidare på norska sidan över Susenfjäll, Hatfjäll, Blåfjäll, Börgefjäll och tänkte nu taga landsvägen ned mot Gudbrandsdalen. Men när vi fått alle Troll-

heimsfjällens fördelar till livs, kunde vi ej längre motstå frestelsen utan togo bussen från Berkåk till Grindal, där vi började marschen mot Jöldalshyttan i Trollheimen.

Det var bekväm säterväg som genast i början ledde upp på en hög skogklädd ås, varifrån vi sågo Grindal under oss, som en noggrant utritad karta. Vägen slingrade fram där nere, smal som en sytråd, och gårdar-

na liknade små leksakshus, men alltsammans var dock blott en försmak av vad som komma skulle. Vädret var strålande fint och terrängens, ibland rätt krävande ojämnheter, blevo till obetydliga bagateller i den härliga luften och omgivningen. Här och där skymtade en idyllisk säter, vars tenngrå timmerväggar harmoniskt sammansmälte med naturens lugna färger.

Under glatt samspråk vandrade vi ett par timmar, till dess vi kommo till en av vägens otalige vadställen, en bäck med kristallklart vatten. Några sotiga stenar vittnade om att här brukade fjällvandrarna taga rast, vilket också vi gjorde, medan solen torkade våra svettiga ansikten. Rätt som vi tankfullt titta ned i bäckens gröna vatten, är det något som glimrar till, och sekunden efter hamnar en liten smidig fisk på gruset vid våra fötter. En forell, som tydligen hoppat för långt. Han sprattlar förtvivlat och vi hjälper honom tillbaka i sitt rätta element, där han får bråttom att gömma sig under stenarna på botten. Det var som en hälsning från fjällbäckarna uppe i norr, där vi blevo så bekanta med forellerna, att vi endast i nödfall, då hungern särskilt gnagde oss, voro grymma nog att lägga den i stekpannan.

Åter en timmes oavbruten benrörelse, björkskogen glesnar och vi skåda ut över en milsvid hed med höga, snöklädda fjäll

runt omkring. Med humöret på höjdpunkten av den stimulerande synen framför oss fortsatte vi promenaden, fullständigt ignorerande alla mindre vattensamlingar. Vi bara traskade rakt i så att smutsvattnet stod i kaskader åt alla håll. Från marken steg en doft av solstekt ljung och allt andades mognad och högsommar. Inom kort voro vi uppe på Andusfjällets nordsluttning och därifrån syntes Jölvattnet med turisthyttan på endast några kilometers avstånd. Tanken på mat och vila fick oss att öka takten än mera, och det stod ej heller på förrän vi voro framme, tids nog att få en middag fullt värdig en fjällvandrarens glupande aptit. Och när skymningen sänkte sig över Jölvattnets svarta, spegelblanka yta, gingo vi till sängs att mellan vita lakan hämta krafter för morgondagens vandring.

På benen tidigt följande morgon och försedda med en rikligt tilltagen matsäck, anträdde vi färden över Gjeithätta mot Trollheimshyttan, belägen en och en halv mil in mellan «sockertopparna». Vi hade varit uppe så tidigt att morgondaggen ännu låg som glittrande kristaller på växternas blad och fjällblommorna stodo yrvakna i solens första, svaga strålar.

Efter några kilometer började stigningen, men den var så jämn och behaglig, att det var bara som en lätt söndagspromenad. Men väl ovanför den första avsatsen tog den jämna marken slut och nu blev det att hoppa på stenar, skifferartade och skiftande i alla nyanser, från svart till snövit. Upp och ned i raviner, genom snödrivor, över fjällbäckar och otaliga avsatser klättrade vi, medan hjärtat dunkade någonstans i halsgropen. Men besväret var ändå ringa i jämförelse med utbytet. Aldrig hade vi någonsin förut vandrat en sådan underbar väg. Där, till venster om oss, reste sig Svarthätta och Blåhö, mäktiga bergjättar, som på avstånd se jämna och lätt-tillgängliga ut, men bjuda på många överraskningar i form av otaliga, djupa raviner och stora platåer åt de, som vill följa den rödade vägen över dem. Mitt över Svartådalen, till höger om oss, ligger Trollhetta, milsbred vid foten och med eviga, vitskimrande snödrivor fastsmetade i klyftorna. Vi gå ut på en avsats och titta ned i dalen. Där slingrar ett vitt band, älven, genom det gröna som är björkskog. Små, sega dvärgfrån, kusligt tillvridna av stormar och

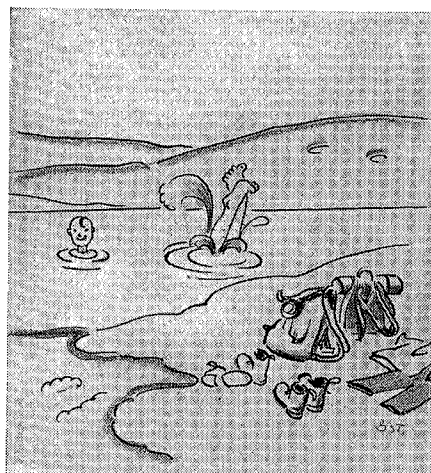

snöskred, klättra i många utlöpare uppför bergssidan i fåfånga försök att kläda den, men härifrån ser det blott ut som om en jättehand strött ut lite grön färg på dalbotten.

Innan vi riktigt visste hur det gått till, hade vi kommit över högsta punkten och stodo hisnande framför den utförsbacke som väntade oss. Nu hade vi endats en halv mils väg kvar, och därför läto vi tyngdlagen verka. Att färdas fort utför ett fjäll, är

en rätt påfrestande träning för knän och vrister, och då vi hade en femton kg. tung packning, som dunkade oss hårdhänt i ryggen för varje steg, voro vi litet darrige i benen när vi äntligen nådde slät mark igen. Trollheimshyttans kraftiga mat och sympatiska sängar återgav oss dock snart konditionen.

När morgonen grydde dagen därpå voro vi redan startfärdiga, tillvaron var alltför härlig att sovas bort. Mellemfjället lockade oss med sin mäktiga, tvärbranta sida, som började strax invid hyttan. Att man misstar sig på avstånden i fjällen är ju ett bekant faktum, och det gjorde vi också, ordentligt. Men uppåt gick det, högre och högre i en stigning som en ordinär kyrktornstrappa; mer och mer avlägset förnummo vi bruset från bäckarna under oss för att till slut vara ensamma i den stora stillheten. Ensamma är kanske för mycket sagt, ty fjällriporna spatserade rätt ogenerat framför oss och flögo ej, förrän vi nästan trampade på dem. — En stor renoxe får också syn på människan, ger sig av med ett värdigt lunk, men stannar på en avsats, helt avtecknande sig mot den kornblå himlen. Han bär sin krona stolt, denna konung av snöviddernas och fjällhedarnas rike, och vi svettiga och flåsande människor, som mödosamt

taga oss fram med vår tunga packning, avundes honom hans rörlighet, där han flyter fram genom terrängen.

En liten fjällsjö ligger vid sidan om vår väg, omgiven av smältande snödrivor. Det pinglar och spelar inne under snöbrättena, då vattendropparna falla i sjöns kristallklara yta. — Frestelsen att få ta ett bad är oemotståndlig och snart stå vi på huvudet i det ge-

nomskinliga vattnet, som är bitande kallt, men efteråt känns det så mycket skönare, när vi sträcka ut oss på den varma mossan.

Längre fram gingo vi mellan fjällsidor så höga, att de många bäckarna utefter sidorna, från vägen sågo ut som orörliga silverslingor i solskenet. Genom ett trångt pass kommo vi ut på den stora vidden som sluttar ned mot Gevilvattnet och är lik som en port till Trollheimen från det hållet. Det var en lekande lätt väg över vidden, som låg rostbrun i eftermiddagssolen, men långt var det, och stjärnorna speglade sig i Gjevilvattnets blanka yta, då vi äntligen kommo fram till hyttan. Där mötte oss samma atmosfär av hem, som vid övriga hyttorna, och vi erfor den känsla av välbefinnande, en främling alltid får, när han träder in i norsk peisestue.

Tungt kändes det, att dagen därpå lämna snöns och vindarnas rike, men länge lär det väl ej dröja förrän vi återvända, att med skidorna pröva skaren på Trollheimsfjällens hisnande sluttningar.